პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

№ 232 (7543)

6 დეკემბერი. სამშაბათი. 1983 წ.

ფასი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

ბაზეთი გამოდის 1924 წლის 18 აპრილიდან

GENS UNA SUMUS

ᲛᲔᲮᲣᲗᲔᲑᲘᲐᲜᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲐᲠᲒᲔᲜᲢᲘᲜᲔᲡᲣᲠᲘ ᲜᲐᲮᲔᲕᲐᲠᲤᲘᲜᲐᲚᲣᲠᲘ ᲛᲐᲒᲐᲚᲘᲗᲔᲑᲘ

ᲔᲚᲔᲒᲣᲠᲗᲔᲑᲗᲐ XVII ᲡᲐᲠᲗᲣᲚᲐᲕᲛᲝᲠᲘᲡᲝ ᲢᲣᲠᲜᲘᲠᲘᲡ ᲒᲐᲖᲗᲖᲔ „ᲖᲐᲠᲘᲐ ᲕᲝᲡᲢᲝᲙᲐᲡᲐ“ ᲞᲠᲘᲖᲘᲡ ᲖᲔᲓᲐ

ᲒᲘᲛᲜᲐᲖᲘᲣᲛᲗ ᲡᲞᲝᲠᲢᲘᲡ ᲡᲐᲡᲐᲮᲚᲔᲨᲘ

ᲓᲦᲔᲡ თბილისის სპორტის სასახლეში დაიწყო ხელბურთელთა ᲗᲐᲗᲐ ტრადიციული, XVII საერთაშორისო ტურნირი გაზეთ „ზარია ვოსტოკას“ პრიზზე. ამასთან დაკავშირებით ჩვენმა კორესპონდენტმა ჯ. ახაბაშვილმა ინტერვიუ ჰთხოვა საქართველოს ხელბურთის ფედერაციის თავმჯდომარეს, გაერთიანება „საქსამთომშრომელის“ გენერალურ დირექტორს **ნიკოლოზ ცხაკაიას**.

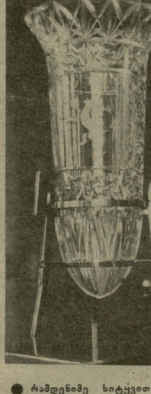

● **რამდენიმე სიტყვით თბილისის ტურნირის შესახებ, რას ელით ᲕᲐᲜᲘᲜᲐᲮᲔᲗ ხელბურთელებისგან?**

— დავიწყებ იმით, რომ ტურნირის ჩატარების ყველა საორგანიზაციო საკითხი საქართველოს სპორტკომიტეტთან ერთად დროულად გადავჭერით. თითოეული გუნდისათვის თბილისში გატარებული დღეები შეიმაქსიმუმა ისე, რომ ხელბურთელებს ნორჩ ხელბურთელთა ნაწილებისათვის ტრენინგები ჩაუტარებინოთ. ამ მხრივ გადაიდგმება პრაქტიკული ნაბიჯებიც. გვსურს ერთ-ერთი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა გადაქცევა სპეციალიზებულ ხელბურთის სკოლად. წყალტუბოს რაიონში არსებული 150 კაცზე მეტი განკუთვნილი დასასვენებელი კოტეჯები სპორტული მიდგენების კომპლექსით გადაიქცა. განათლების სამინისტროს ხელბურთის ბავშვთა და მოზარდთა სპორტულ სკოლას სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ბანაკისათვის. ასე რომ, ნორჩ ხელბურთელებს ყველა პირობა ექნებათ ოსტატობის დახვეწისათვის, რის შემდეგ შედეგსაც უნდა ველოდოთ.

(დასაბრუნებლად იხ. 4 გვ.).

ᲝᲡᲛᲐᲚᲔᲑᲘᲐᲜᲘ — ᲡᲔᲛᲔᲝᲜᲝᲕᲐ

ᲛᲔᲝᲗᲔ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ

ᲒᲣᲨᲘᲜᲓᲜᲘᲜᲔ დაგომაში, ნ. იოსელიანი— ლ. სემეონოვას მატჩზე გაიმართა მეთე პარტია, ორივე დიდოსტატს მოგება სჭირდებოდა, ამიტომ თავიდანვე ასეც დაიწყეს.

სიცილიურ დაცვაში სწრაფად გაიცვალა ლაზიერები და მატჩერებმა რთულ ინდშპილში გაწაფრების ბრძოლა. პოზიცია თანდათან მარტივდებოდა, მაგრამ სიცხარე მაინც არ კლებულობდა. სემეონოვამ ცენტრი გაამაგრა, ოსეულიანმა კი ლაზიერის ფრთაზე გახსნა ხაზი და ცენტრი შეიერა მეტოქის ბანაკში. ამ ეტლის შეზღუდა სემეონოვას ფიგურების მოძრაობა. დიდოსტატებმა სცენაზე გამეორება დაიწყეს, მაგრამ სემეონოვამ არ ისურვა ყაიმი და 37-ე სვლაზე სხვა გადაწყვეტა ირჩია.

პარტია გადაიდო ამ პოზიციაში

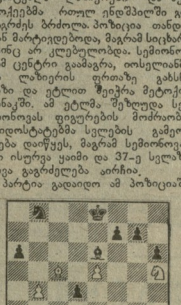

41-ე სვლა ჩაიწერა სემეონოვამ.

ᲡᲔᲛᲔᲝᲜᲝᲕᲐ — ᲘᲝᲡᲔᲚᲘᲐᲜᲘ

ᲘᲢᲐᲚᲘᲣᲠᲘ ᲓᲐᲪᲕᲐ

1. e4 c5 2. ♘f3 ♘c6 3. d4 c×d4 4. ♘×d4 ♘f6 5. ♘c3 e5 6. ♗db5 h6 7. ♗d6+ ♔×d6 8. ♕×d6 ♕e7 9. ♕×e7+ ♘×e7 10. ♗e3 d6 11. 0—0—0 ♗e6 12. h3 ♗hc8 13. ♘×b1 ♗a5 14. ♗d3 a6 15. f4 ♗c4 16. ♔c1 e×f4 17. ♔×f4 ♗e5 18. ♗d2 b5 19. ♗hd1 ♗a7 20. a3 ♗b7 21. ♗e2 ♗×d3 22. c×d3 h4 23. a×b4 e×b4 24. ♗e3d5 25. ♘c1 ♘×c1+ 26. ♗×c1 ♗a4 27. ♗c5+ ♗8e6 28. e5 ♗d7 29. ♗d4 ♗a1+ 30. ♗c2 ♗e1 31. b4 ♗b8 32. ♗f2 ♗f1 33. ♗g3 ♗a1 34. ♗b2 ♗a4 35. ♗b3 ♗a1 36. ♗b2 ♗a4 37. ♗c5 d4 38. ♗h5 ♗a2+ 39. ♗c1 ♗a1+ 40. ♗c2 ♗a2+. პარტია გადაიდო.

გუშინ გაიმართა გადადებული პარტიის დამთავრება. 88-ე ხელაზე გაიმარჯვა სემეონოვამ და მოიპოვა პრეტენდენტთა ფინალური მატჩში მონაწილეობის უფლება.

ᲐᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲘᲐ— ᲚᲔᲕᲘᲢᲝᲜᲘᲜᲐ

ᲛᲔᲝᲗᲔ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ

4 ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲔᲠᲡ დუბნაში 6. ალექსანდრია — ი. ლევიტინას მატჩში დასკვნითი, მეათე პარტია გათამაშდა.

ამ შეხვედრაში ალექსანდრიას უთამაშე ამოუვიდა ხელს მატჩის მოსაგებად, ამიტომ მან სიღრმიანი ანალიზებით დაცვა აირჩია, მაგრამ შემდგომ უსაფუძვლოდ დაუსტა მეფის ფრთა (მე-11 სვლა) და თეორეს საშუალება მისცა ცენტრი დაებერთო. ლევიტინამ დროულად ისარგებლა შავი მეფის პოზიციის დალაშქვის შესაძლებლობით h ვერტიკალის გახსნისა და ცენტრის ჩაეტვის შემდეგ ლენინგრადელი დიდოსტატი მხედრის ლამაზი შეწირვით (21-ე სვლა) მტკიცედ დაეუფლა ინიციატივას. ალექსანდრია დაცვაზე გადავიდა და ლაზიერების გაცვლას შეძლო, მაგრამ ლევიტინამ პაიჭიბით შეიარაღა შავების მეფეს. ეიროპის მოსაგერიებლად ალექსანდრიამ მატერიალურ მსხვერპლი გაიღო. პარტია გადაიდო.

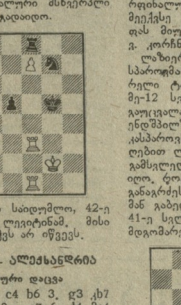

ამ პოზიციაში სამღამლო, 42-ე სვლა ჩაწერა ლევიტინამ. მისი უპირატესობა ეჭვს არ იწვევს.

ᲚᲔᲕᲘᲢᲝᲜᲘᲜᲐ — ᲐᲚᲔᲥᲡᲐᲜᲓᲠᲘᲐ

ᲐᲮᲐᲚᲔᲜᲓᲔᲠᲘᲜᲝ ᲓᲐᲪᲕᲐ

1. ♘f3 ♘f6 2. c4 b6 3. g3 ♗b7 4. ♗g2 e6 5. 0—0 ♗e7 6. d4 0—0 7. ♗d2 ♘f6 8. ♘c3 d6 9. ♗c1 ♔×d2 10. ♕×d2 d6 11. ♕c2 g6 12. ♗d1 ♘d7 13. e4 ♕e7 14. ♘fe ♗fd8 15. h4 ♗g7 16. h5 ♕f8 17. h×g6 h×g6 18. ♘g5 c5 19. d5 e×d5 20. c×d5 ♘f6.

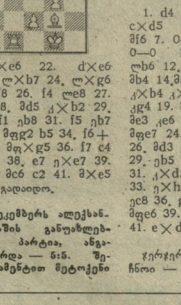

21. ♗e6 f×e6 22. d×e6 ♕e7 23. ♗×b7 ♕×b7 24. ♕×g6 ♕e7 25. g4 ♗f8 26. f4 ♕e8 27. ♕×e8 ♔×e8 28. ♗d5 ♗×b2 29. g5 ♗g7 30. ♗f1 ♗b8 31. f5 ♗b7 32. ♗d3 ♗e5 33. ♗g2 b5 34. f6+ ♗8g6 35. ♔c5 ♗×g5 36. f7 c4 37. ♘df3 ♗g7 38. e7 ♘×e7 39. ♗×e7 c3 40. ♗c6 c2 41. ♔×e5 d×e5 პარტია გადაიდო.

ᲒᲣᲨᲘᲜ, 5 ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲠᲘᲡ ალექსანდრიამ თამაშის განუახლებლად დათმო პარტია, ანგარიში გათანაბრდა — 5:5. შეჯიბრების რეგლამენტით მეტოქენი კიდევ ოთხ პარტიას გაითამაშებენ. დღეს, 6 დეკემბერს გაიმართება ახალი. მატჩის პირველი პარტია. თეთრი ფიგურებით თამაშობს ლევიტინა.

ᲙᲐᲡᲞᲐᲠᲝᲕᲘ ᲨᲔᲯᲔᲛᲐ

ᲔᲠᲗᲓᲦᲔᲘᲐᲜᲘ შესვენების შემდეგ 4 დეკემბერს ლონდონში ჯანაბლუა პრეზიდენტ ჯოზა ნანუარიდანაურის მატჩში. ამ დღის მეექვსე პარტიის სათამაშოდ დაღს მოუსხდნენ გ. ქასპაროვი და ა. კორჩნოი.

ლაზიერის პაიჭის წინსულაზე კასპაროვმა შეიეპიარი თავისი საყვარელი ტარაშის დაცვა გათამაშა, მე-12 სვლაზე მეტოქეს ლაზიერი გაუცვალა და პარტია სანტერესო ენდშპილში გადაქცელა. შემდგომ ქასპაროვმა მსხვერპლის (პაიჭი) გაღებით ლაზიერის ფრთაზე ორი გამსვლელი გადაამეტო პაჯი მიიღო, როცა ამ პაიჭებმა წინსულა განაჯარიეს მეტოქის ტერიტორიაზე, მან გაბედულად შესწირა ხარისხი. 41-ე სვლაზე პარტია გადადგა ამ მდგომარეობაში:

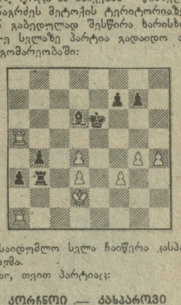

საღამოლო სვლა ჩაიწერა ქასპაროვმა.

ა., თეთრ პარტიაზე:

ᲙᲝᲠᲩᲜᲝᲘ — ᲙᲐᲡᲞᲐᲠᲝᲕᲘ

ᲢᲐᲠᲐᲨᲘᲡ ᲓᲐᲪᲕᲐ

1. d4 d5 2. c4 e6 3. ♘f3 c5 4. c×d5 e×d5 5. g3 ♗c6 6. ♗g2 ♘f6 7. 0—0 ♗e7 8. ♗e3 c4 9. ♗e5 0—0 10. b3 c×b3 11. ♕×b3 ♕b6 12. ♗c1 ♕×b3 13. a×b3 ♗b4 14. ♗a3 a6 15. ♗d2 ♗b8 16. ♗c2 ♗g4 17. ♗b3 ♗e6 18. ♗c2 ♗fc8 19. ♗af1 ♗f5 20. ♗c5 ♗fc8 21. ♗e3 ♗e6 22. ♗4 ♗xf3 23. ♗c2 ♗ge7 24. ♗e1 ♗h5 25. ♗b2 ♗c7 26. ♗d3 ♗a8 27. ♗5 ♗a5 28. ♗6 ♗c6 29. ♗h5 ♗4 30. ♗×d5+ ♗×d5 31. ♗×d5 ♗×d5 32. ♗×d5 ♗×b6 33. ♗×h5 ♗b3 34. ♗d2 ♗5 35. ♗c8 36. ♗4 ♗a3 37. ♗c2 ♗c3 38. ♗d5 ♗g6 39. ♗h5 ♗4 40. ♗a5 ♗×d3+ 41. e×♗3 პარტია გადაიდო.

ჯერჯერობით ქულა წინაა კორჩნოი — 3:2.

● ᲐᲐᲓᲠᲐᲯᲔ

ᲚᲘᲓᲔᲠᲘ ᲨᲔᲘᲪᲕᲐᲚᲐ

ᲕᲘᲚᲜᲘᲣᲡᲨᲘ, სსრ ქალშორის ჭაღი 43-ე ჩემპიონატში 12 ტურის შემდეგ ლიდერი შეიქალა: დაწინაურდა ლ. ფოჩნიკი (ნიკოლაევი), რომელმაც სამიან გადადებული პარტია მოიგო და 9,5 ქულა მოაგროვა.

ასეევი სამი გადადებული პარტია (ივიდელსონთან, ახშაროვმოვასთან, ხუკაშვილთან) მოიგო ბიჭინთოელმა დიდოსტატმა ე. ახმილოვსკიამ, რომელსაც 9 ქულა აქვს. იგი მეორე ადგილზეა.

8,5 ქულა მოაგროვა ნ. გაფრინდაშვილმა, რომელმაც წაიგო ერუსლანოვასთან და მოიკრა ბაგინსკირის. ნ. გაფრიელს 8 ქულა აქვს.

ჩემპიონატის დამთავრებამდე 5 ტური დარჩა.

ᲙᲕᲚᲐᲕ ᲒᲔᲝᲠᲒᲘᲔᲕᲐ

ᲒᲣᲜᲐᲕᲔᲗᲔᲚᲘ. ახლახან მხატვრულ ტანმოვარჯიშოა მსოფლიო ჩემპიონატის ბასკეტურ პირველობაში გამარჯვებულმა 18 წლის ბელგარელმა სტუდენტმა დილანა გეორგიევამ ყველას ჯობა „ინტერვიუჩების თასის“ გათამაშებაში — 39,65. გამარჯვებულს 0,1 ქულით ჩამორჩა ევროპის ბასკეტურობა ჩემპიონი ვოლნეიცეი დალია კეტკატე. III ადგილზე გავიდა რუმინელი ტანმოვარჯიშე დონა სტეკულესკუ — 39,05.

გეორგიევამ ბურთით ვარჯიშში ტურნირის უმაღლესი შეფასება — 10 ქულა დაიმსახურა.

ოფიციალური ასპარეზობაში, ასევე როგორც გასული წლის, პირველი იყო 14 წლის ომსკელი მოსწავლე ტანმოვარჯიშე ნინა ბორისენკო ტანმოვარჯიშეებს სამ სახეობაში გამოდიოდნენ. მეორე იყო ბელგარელი კოვლოვა — 28,90, მესამე — რუმინელი ანკა დიმიტრესკუ — 28,40.

საკუთარი კორესპონდენტი.

ჯილდოები ღირსეულთ

1968 წლის 21 ივლისს შეიქმნა საკავშირო ნებაყოფლობითი სპორტსაზოგადოება „შრომითი რეზერვები", დაჩქარდა წესდება და შეიქმნა საზოგადოების ცენტრალური საბჭო.

ამ 40 წლის მანძილზე გარკვეული წარმატებებს მიაღწია „შრომითი რეზერვების" რესპუბლიკურმა საბჭომ, რომელიც მასობრივ-ფიზკულტურული, გამაჯანსაღებელი და სპორტული მუშაობის არაერთხელ დაჯილდოებად გარდამავალი წითელი დროშით. 1982 წლის სპორტული მაჩვენებლების მიხედვით ქვეყანაში 1 ადგილი მოიპოვა. საკავშირო სპორტკომიტეტმა „არგი მუშაობისათვის ნიშნით „ფიზკულტურისა და სპორტის წარჩინებული" დააჯილდოვა თავისუფალი ჭიდაობის მწვრთნელი ა. ნიკოლაძე, თბილისის №36 პროფტექსკოლების ფიზკულტურის მასწავლებელი ე. გრძელიძე და თბილისის №36 პროფტექსკოლების ფიზკულტურის მასწავლებელი ე. ახიშოვა. ღია სწორედ ამ ადამიანების გვიჩვენა საუბარი.

დიქტატორი

ეთერი სოლომონის შრომითი ბიოგრაფია ყოველმხრივი მოწიწების ღირსია. დაამთავრა რა თბილისის ახრეშოვის საწარმოო გერმანიაში სასწავლებელი, 1947 წლიდან მუშაობა დაიწყო ახრეშოვსკაია ფაბრიკაში მჭედლად, სადაც 28 წელი იმუშავა. ჯერ ორ დაზგაზე მუშაობდა, შემდეგ თანდათან გაიზარდა დაზგების რაოდენობა და ბოლოს 24-მდე აიყვანა. წარმოებიდან მოიწყვიტა ის მან დაამთავრა მუშა-ახალგაზრდობის სკოლა.

შემდეგ კი სწავლა განაგრძო საქართველოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში. 1957 წელს იგი სათავეში ჩაუდგა თბილისის № 36 პროფტექსსწავლებელს და ერთდროულად ფიზკულტურის სპეციალობით საქმიანობასაც აირჩიეს. სასწავლებელი არაერთგზის იყო საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების გამარჯვებული, 1976 წელს კი რესპუბლიკაში პირველმა მოიპოვა საკავშირო სპორტკომიტეტის „მშობლის ნიშანი".

სასწავლებელში სპორტული მუშაობა ჩვეულებრივ ცოტნეთი იწყება. ყველა ახალჯგუფის „უნიფიცირებული" გადის „შრომითი რეზერვების" ათწლიან კი ამბორების მშობლიური ნორმატივს. ჩამორჩენილებისთვის ეთერ დროს ერთ-ერთ ასეთ ჯგუფს ხელმძღვანელობდა თვით დირექტორი. ყოველი მოსწავლე წლის განმავლობაში 10-12 შეჯიბრებაში მონაწილეობს, ეს კი დირექტორის, სოციალისტური შრომის გმირის ე. სოლომონის დამსახურებაა.

მწვრთნელი

მოსწავლეებს მიმართ ყურადღება და ყოველი განწყობა — აი, „შრომითი რეზერვების" რესპუბლიკური სტილის თავისუფალი სტილის მოჭიდაებით უფროსი მრწვრთნელის ვანო ნიკოლაძის ლიდო. საზოგადოებაში მუშაობის 10 წლის მანძილზე მან სპორტული ცხოვრების საგზური მისცა მსოფლიოს ორგზის ჩემპიონის (ჰამბურგი და ოლიმპიადა შორის) ლ. ხაბელოვის, ჰაბუკთა შორის ქვეყნის ჩემპიონისა და საერთაშორისო ტურნირის გამარჯვებულს ა. გოგოლაშვილს, ოლიმპიადა სალეშინო პრიზიორებს გ. ჯალდანს, მ. რაზმაძეს და სხვებს. იგი თავის ალაზანდელებს პირველ რიგში ასწავლის პატიოსნებას, ვინც ამჟამად ხელმძღვანელობს ფარეთვე 118-ე სკოლის სპეციალურ კლასს და № 5 პროფტექსსწავლებლის სპორტული კლუბის ერთ-ერთ ჯგუფს.

ფიზკულტურის

ხელმძღვანელები

თბილისის № 36 პროფტექსსწავლებლის ფიზკულტურის ხელმძღვანელს, საკავშირო კატეგორიის მსაჯს კალათბურთში, ლოზბატერა ანზორიას კარგად იცნობენ ქვეყნის სპორტულ სამყაროში. შეგახსენებთ მხოლოდ, რომ ერთ-ერთ რიგით სასწავლებელში ახლა 80-95 პიროვნთაწონიანები მზადდება, შარშან კი ორი სპორტის ოსტატობის კანდიდატიც მოამზადა.

კომუნისტ ვარლამ გრძელიძის დღე-ღამეები 60 წელი უსწორდება. სპორტმა ხელი შეუწყო მას დაეცნია ორდენ სამამაცო ომის ვეტერანი...

ყოფილი ფრონტელი ქუთაისის № 67 პროფტექსსწავლებლის სპორტული მეშვაი გახდა. სასწავლებელში ორგზის გიმარჯვა საზოგადოების რესპუბლიკურ სოციშეჯიბრებაში და ერთხელ საკავშირო სოციშეჯიბრებაშიც 1980-82 წლებში ე. გრძელიძე ხუთჯერადი ოლიმპიადის ჩემპიონის ვლადიმერ ალექსეიძის საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილეა. იგი ტურნირებისა და სპორტულ ორიენტირებაში საზოგადოების რესპუბლიკური საბჭოს ყველა ზონალური შეჯიბრების მთავარი მსაჯია.

ე. გელდუაძე.

ვიშნიაკოვას „ავანსი"

„შრომითი რეზერვების" II პლენუმზე, რომელიც ამ დღეებში გაიმართა, ითქვა: „...პროფტექნიკუმებისა და ტექნიკური სასწავლებლების სპარტაკიადების XIV ოლიმპიადიდან ჩვენმა გუნდმა IV ადგილზე გადმოინაცვლა, ამაში დიდი წვლილი მიუძღვის ჩვენს მწვრთნელებს, განსაკუთრებით თავისუფალ და ქალაქურ ჭიდაობაში, კრიკეტ, ვოლეიბორტში, ბასკეტბოლში და მხატვრულ ტანვარჯიშში..." სხვათაშორის ერთად დაასახელეს მხატვრულ ტანვარჯიშითაც ახალგაზრდა მწვრთნელი, სპორტის ოსტატი მ. ვიშნიაკოვა.

მარინას 15 წლისა ვიცნობ, მას ვიღებდი ჯერ კიდევ V კლასის მოსწავლეს, როცა სპორთულის დამსაზურებელმა მწვრთნელმა ნ. სალუქაძემ თვალი დაადგა როგორც ნიჭიერ, პერსპექტიულ სპორტსმენს. მარინა ერიგორიულ გაბდა რესპუბლიკის ჩემპიონი, როგორც მოსწავლეთა, ისე მოზრდილთა შორის. ფიზკულტურის ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ დაიწყო 22 წლის მარინა ვიშნიაკოვას საწვრთნელი მოღვაწეობა. ჩვენი ქალაქის არიერთ საშუალო სკოლაში ეძიებდა იგი ნიჭიერ გოგონებს, და ან, ერთ-ერთება მისმა ღიზრდილმა ე. შირინკინამ უკვე მიიქცია ყურადღება. 138-ე საშუალო სკოლის მეშვიდე კლასის წარჩინებულება მოსწავლე სსრ კავშირის ოუნიორთა ნაკრების წევრია. ის, ასეთ სასიამოვნო „ავანსით" დაიწყო ახალგაზრდა მწვრთნელის ე. ვიშნიაკოვას სამწვრთნელო საქმიანობა.

ამჟამად „შრომითი რეზერვების" მხატვრული ტანმოვარჯიშეიები ენერგიულად ემზადებიან პროფტექნიკუმთა სისტემის XVII საკავშირო სპარტაკიადისათვის, რომელიც გაიხსნა, ავკისტოსში თბილისში გაიმართება. ვიმეფორებთ, რომ გოგონები ეციდნენ წარმატებით გამოვიდნენ მშობლიურ ქალაქში.

ვ. ბუკინი,
რესპუბლიკური კატეგორიის მსაჯი.

* * *

სურათზე: მ. ვიშნიაკოვა ნორჩ სპორტსმენთან ერთად.

ავტორის ფოტო.

● მუშაილდსნოგა

ოლიმპიური ჩემპიონი პრიზზე

თბილისის ზაჰარის მძღოლობის მიწეიში (ჯაკში) ჩატარდა სპორტსახოგადოება „შრომეთ რეზერვების" ცენტრალური საბჭოს ჩემპიონატი მშვილდოსნობაში ოლიმპიური ჩემპიონის, სპორტის დამსახურებული ოსტატის ჭიდევან ლობჟანიძის პრიზზე.

შეჯიბრებაში მონაწილეობდა 8 მოკავშირე რესპუბლიკის 90-ზე მეტი სპორტსმენი. პროგრამაში შეტანილი იყო მხოლოდ მ-2 ვარჯიში (288 ისრის ტყორცნა ოთხ დისტანციაზე), რომელიც ითითოეული მონაწილისაგან მოითხოვს მაღალ ფიზიკურ და ტექნიკურ მომზადებას. ხშირ თეჟეს, რომ მშვილდოსნებმა კარგად გაართვეს თავი ამ ძნელ ამოცანას. ოთხდღიანი ბრძოლის შემდეგ ლიდერთა სამეული ასე განაწილდა: 1. ულრანა — 14734 ქულა 2. ბელორუსია — 14493, 3. რსფსრ — 14427.

დამპყრობლად და სანრეკრსიოდ ჩაითვა პაეკრთამან როგორც ქალთა ისე ვაჟთა შორის. სასახარელო ის ფაქტი, რომ ვაჟთა შორის სამმა გადალახა 2500-ქულიანი ზღვარი, უძლიერესის წოდება მოიპოვა ლეონის პეიიაროვისა და მეანთან სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის თანამშრომელმა, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატმა ი. პროკოპიევმა (2586 ქულა). II და III სპარიზო ადგილები შესაბამისად დაიკავეს სპორტის ოსტატებმა ბრესლის სამშენებლოსანინარო ინსტიტუტის მეორე კურსის სტუდენტმა ა. შიბოვმა (2518) და მოგილიოვის № 4 პროფტექნიკური სასწავლებლის მოსწავლემ ა. ბლასკოვმა (2507). წარმატებად უნდა მივიჩნიოთ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საორიენტიციო-კიბერნეტიკური ფაკულტეტის III კურსის სტუდენტს, სპორტის ოსტატს ე. წიბახოვს (2418) და მოგილიოვის № 4 პროფტექნიკური სასწავლებლის მოსწავლეს ა. ბლასკოვს (2507). წარმატებად უნდა მივიჩნიოთ თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საორიენტიციო-კიბერნეტიკური ფაკულტეტის III კურსის სტუდენტს, სპორტის ოსტატს ე. წიბახოვს (2418) და მოგილიოვის № 4 პროფტექნიკური სასწავლებლის მოსწავლეს ა. ბლასკოვს (2507). წარმატებად უნდა მივიჩნიოთ

ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83 ფეხბურთი - 83

„სპარტაკი“ — „სპარტა“

უეფა-ს თასის მატჩი ჩვენს სტადიონზე

ხვალ ვ. ი. ლენინის სახელობის თბილისის „დინამოს“ ხტადიონზე გაიმართება უეფა-ს თასის მერვედფინალის საპასუხო მატჩი ფეხბურთში. ერთმანეთს შეხვდებიან ჩვენი ქვეყნის ერთ-ერთი საუკეთესო გუნდი — მოსკოვის „სპარტაკი“ და პოლანდიის ქალაქ როტერდამის „სპარტა“.

სანამ უშუალოდ დღევანდელი მატჩის მონაწილეებზე ვილაპარაკებთო, ზედმეტად არ მივიჩნევთ შეგახსენოთ, რომ ევროპის საკლუბო ტურნირების 1983-1984 წლების გათამაშება პოლანდიამ დიდი წარმომადგენლობით დაიწყო. ამ ქვეყნიდან ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასზე, თასების მფლობელთა თასზე და უეფა-ს თასზე ჩაება 6 გუნდი.

რატომ 6 გუნდი? ევროპის ყველა ქვეყნის საფეხბურთო ფედერაციას კანონით ერკვება თითო ადგილი ჩემპიონთა თასზე, თასების თასზე და უეფა-ს თასზე, მაგრამ პოლანდიელებს დიდი დამსახურება აქვთ სწორედ ევროპის საკლუბო ტურნირებში. მათი მაჯვენებელი კოეფიციენტების ცხრილში ერთთან მაღალია და ამის შესაბამისად ამ ქვეყანას მეტი ადგილი ეთმობა უეფა-ს თასზე. ჯერ კიდევ 1970 წელს ჩემპიონთა თასი მოიგო როტერდამის „ფეიენოორდმა“, შემდეგ, 1971-73 წლებში, ამ ყველაზე პრესტიჟიან ტურნირში ზედიზედ სამჯერ გაიმარჯვა ამსტერდამის „აიაქსმა“, სადაც მაშინ თამაშობდა ბრწყინვალე ფეხბურთელი ე. კრუიფი.

წლევანს სიტუაციაში, როცა დაიწყო ევროპის საკლუბო ტურნირები, სწორედ ის „თასი“ იყო ერთგვარი ჯუნგლი, რომელიც პოლანდიის კლუბებიდან „გამოეთიშა შეგვიძლია, თანაც I ტურში „აიაქსს“ საკმაოდ სუსტი მეტოქე ჰყავდა სახმირითის „ოლიმპიაკოსის“ სახით. პოლანდიელებმა შინ ვერაფერი მოუხერხეს მეტოქეს (0:0), სპასუხო შეხვედრა კი ათენში წააგეს ანგარიშით 0:2, მაგრამ ამ ტურში თასების თასზე გამომგზავნა „ნიიმეგენი“, „ფეინოორდი“ და „ტვენტე“, სწორედ ამ ტურში თასების თასზე „ეინდჰოვენმა“, „გრონინგენმა“, „ფეინოორდმა“ და „სპარტამ“.

გასული II ტურის მატჩებმა და პოლანდიის 5 დარჩენილი გუნდიდან ერთბაშად 4 გამოეთიშა გათამაშებას. დამარცხდნენ „ნიიმეგენი“, „გრონინგენი“, „ეინდჰოვენი“, „ფეინოორდი“ და შეხვედრას შემორჩა მხოლოდ ერთი გუნდი, სწორედ როტერდამის „სპარტა“, რომელმაც ხვალ უნდა ითამაშოს ჩვენს სტადიონზე მოსკოვის სპარტაელთა წინააღმდეგ.

ასე რომ, როტერდამის „სპარტა“ ახლა პოლანდიელთა ერთადერთი წარმომადგენელია ევროპის საკლუბო ტურნირების ასპარეზზე და მათი მთელი იმედების მასზეა დამყარებული.

როტერდამის „სპარტა“ პოლანდიაა და მსოფლიოს ერთ-ერთი უძველესი ფიზკულტურული კლუბია, იგი ჩამოყალიბდა 1888 წელს. თავისი არსებობის დიდი ხნის მანძილზე „სპარტას“ 2 ანჯახა აღმოუჩენია პირთოდ ჰქონდა. პირველი, უდავოდ, უძველეს ხანას მიეკუთვნება: 1908 წელს „სპარტამ“ მოიგო პოლანდიის თასი, 1909, 1911, 1912, 1913 და 1915 წლებში კი თავისი ქვეყნის ჩემპიონი გახდა.

შემდეგ დადგა აღმასვლის მეორე პერიოდი: თავისი პირველი ფრმატების ნახევარი საკუთარის იუბილეს წელს „სპარტამ“ აქვთ მოიპოვა პოლანდიის თასი, 1959 წელს მოიგო ჩემპიონობა, ხოლო 1962 და 1966 წლებში კვლავ დაუფლა თასს.

მართალია, „სპარტამ“ წლეულს პოლანდიის სხვა კლუბებთან შედარებით ბაკილებით ცალი თვალი ეკრთალებით ასპარეზზე, მაგრამ ერთგული ჩემპიონობა იგი მაინც ჩამორჩება ამ ქვეყნის უძლიერეს გუნდებს და ამჟამად მიმდინარე ევროპული ჩემპიონატებიც მხოლოდ ცხრილის შუაგულში იმყოფება. მაგრამ ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ „სპარტა“ პოპულარობით სარკვეშლობს პოლანდიაში და მეტად სტაბილურია, მყარი მაჩვენებლებიც გააჩნია. ჩვენ გვახსოვს როტერდამის „სპარტას“ და მოსკოვის „სპარტაკის“ პირველი მატჩი როტერდამში, მაშინ მასპინძლებმა ძალზე ძლიერად ითამაშეს და თითქმის მთელი მატჩის მსვლელობაში ეუპყრათ ტერიტორიული უპირატესობა. გუნდის მოთამაშეთაგან დაგეგმახსოვრდნენ რიცერინგი, ეოლი, გ. ვოლფი, ვან დერ ბერგი, ვან ჰაალი, ნოორტვაი, ანდა კიდევ — ახალგაზრდა, ათლეტური, დიდი შესრულების მქონე ფეხბურთელები და რასან „სპარტა“ ახლა პოლანდიელთა ერთადერთი იმედია ევროპელ საკლუბო ტურნირში, უნდა ითქვას, რომ იგი ხვალინდელ სპასუხოო მატჩში მაქსიმალური შესაძლებლობით იბრძოლებს მეოთხედფინალში თამაშის უფლების მოსაპოვებლად.

როტერდამის „სპარტამ“ ხვალინდელ მატჩამდე ევროპულ საკლუბო ტურნირებში სულ 27 ოფიციალური მატჩი ჩაატარა, რომელთაგან 13 მოიგო, 6 ფრედ დაამთავრა და 8 წააგო გატანილი და მიღებული ბურთების დადებით შეფარდებით 60:34.

ამჟამად მიმდინარე უეფა-ს თასის გათამაშებაში როტერდამის „სპარტამ“ I ტურში დამარცხა ჩრდილოეთ ირლანდიის „ლინფილი“ — 4:0, 1:1 და გერმანიის ფმოლრატიული რესპუბლიკის „ლოკომოტივი“ — 3:2, 1:1.

ხვალინდელ მატჩში მეტად საპასუხისმგებლო ამოცანის წინაშე იმყოფება მოსკოვის „სპარტაკიც“. რა თქმა უნდა, სპარტაკელები საპასუხო მატჩს შინ რომ თამაშობენ, ეს გარკვეული პირობითი ფორაა. მათ კონკრეტულად იციან: რა ანგარიშითაც არ უნდა გამარჯვონ, გადიან მეოთხედფინალში, სპარტაკელებს 2 მატჩის ჯამში ფრებაც ეკმარებათ იმ შემთხვევაშიც, თუ ფრედ თამაშების ნულოვანი ანგარიშით, — თუ კი მატჩი დამთავრდა ანგარიშით 1:1, დაინიშნება დამატებითი ნახევრები, მაგრამ თუ თამაში დამთავრდა ანგარიშით 2:2 (3:3 და ა. შ.), მეტოქის მინდორზე გატანილი მეტი ბურთი წარმატების მოიტანს პოლანდიელებს.

მოსკოვის „სპარტაკი“, თუმცა იგი იმდენი ხნის არაა, რაც როტერდამის „სპარტა“, გაცილებით ზნორად მონაწილეობდა ევროპის საკლუბო გათამაშებებში. მას უთამაშია ჩემპიონთა თასზეც, თასების მფლობელთა თასზეც და უეფა-ს თასზეც, სულ ჩატარებული აქვს 45 მატჩი, რომელთაგან 24 მოიგო, 9 თამაში ფრედ დამთავრა და 12 წააგო (ბურთების შეფარდება 76:50). უეფა-ს თასის წლევანდელ გათამაშებაში „სპარტაკმა“ I ტურში ანგარიშით 2:0 და 5:0 დაამარცხა ფინეთის ჰაკა, შემდეგ კი ოცრისად მძიმე ბრძოლაში გამოკლება გამარჯვება სპეციალურ აღიარების ბულესის „ასტონ ვილას“ (ქ. ბირმინგემი). მოსკოველ ფრედ დამთავრებული მატჩის შემდეგ (2:2) სპარტაკელებმა ბირმინგემში ბრწყინვალედ ითამაშეს და ეს მატჩდ ძლიერი მეტჩი დაამარცხეს ანგარიშით 2:1.

„სპარტასთან“ როტერდამში ფრედ დამთავრებული მატჩი (1:1) საფუძველს გვაძლევს ვიფიქროთ, რომ მოსკოველი ფეხბურთელები ხვალ გამარჯვებისთვის იბრძოლებენ და მოიპოვებენ მეოთხედფინალის საბრძოს.

საგანგებოდ უნდა აღინიშნოს, რომ უეფა-ს თასის გათამაშებაში (ჩემპიონთა თასისა და თასების მფლობელთა თასის ტურნირებისგან განსხვავებით) ჯერ არც ერთი საბჭოთა გუნდი არ დასულა მეოთხედფინალში, ამიტომ ყველანი ვიცით, რომ ამას შეძლებენ სპარტაკელები, მათ ეს უნდა გააკეთონ ჩვენს სტადიონზე, სადაც მაყურებლებისგან არ დააკლდებათ მხარდაჭერა და გამხნევება.

არ უნდა დავგვიწყდეს, რომ სპარტაკელთა კოლექტივმა ერთსულოვნად გადაწყვიტა უეფა-ს თასს მერვეფინალის ეს სპასუხო მატჩი ჩაატაროს თბილისის „დინამოს“ სტადიონზე და 1981 წელსაც, როცა მოსკოვის „სპარტაკი“ ჩემპიონთა თასზე ხვდებოდა მადრიდის „რეალს“, მერე კი მომდევნო წელს უეფა-ს თასზე „ვალენსიასაც“ თბილისში უმასპინძლა.

მოსკოვის „სპარტაკი“ 10-ჯერ იყო სსრ კავშირის ჩემპიონი, 9-ჯერ ფლობდა ჩვენი ქვეყნის თასს, მრავალჯერ გასულა სპრობით ალეკილებში და წლეულსაც ერცხლის მედლები მოიპოვა. მის რიგებში გამოდიან მეტად ძლიერი, გამოცდილი, მაღალი კლასის ფეხბურთელები. ზომიერებენ, „სპარტაკი“ გაგვიმარჯვებს იმედებს.

• • •

ხ ვ რ ა ა ნ ე ბ ი: მოსკოვის „სპარტაკის“ ოსტატ ფეხბურთელთა გუნდის კაპიტანი, ხსრ კავშირის ნაკრების მეკარე რ. დასავა თამაშის დროს.

უკანასკნელი 22-30 საათის

გუშინ რედაქციაში მივიღეთ ხაკვლის ახალი ცნობა პოლანდიის ხაფეხბურთო ჩემპიონატის განვლილი ტურის შესახებ.

როტერდამის „სპარტა“ შეხვდა ამსტერდამის „აიაქსს“ და მატჩში განიცადა ანგარიშით 0:4. მიუხედავად ამისა დიდი სხვაობისა, მატჩი ჩატარდა ხაინტერესო ბრძოლაში.

15 ტურის შემდეგ „სპარტას“ 14 ქულა აქვს და X ადგილზე იმყოფება, ხოლო ჩემპიონობას ლიდერობენ „ფეიენოორდი“ — 26 ქულა და „აიაქსი“ — 25 ქულა.

ჟ. აველანჟი ბულგარეთში

ფიფა-ს პრეზიდენტი და საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის წევრი ჟ. აველანჟი ამას წინათ იყო ბულგარეთში, სადაც მას გადასცეს ბულგარეთის დამოუკიდებლობის საიუბილეო მედალი. პრეზიდენტმა ინტერვიუ მისცა სოფიის გაზეთ „ხალოდნ სპორტის“ კორესპონდენტს.

— ფიფა სისტემატურად ამდენჯერმე თავის სპორტულ კალენდარს, — განაცხადა პრეზიდენტმა, — უფრო კონკრეტულად თუ ვიტყვით, პირველ მსოფლიო ჩემპიონობებს 14-16 წლის ყმაწვილებისათვის 1985 წელს გავმართავთ ჩინეთში, ხოლო შემდეგ ასეთი შეჯიბრება 1987 წელს მოეწყობა კანადაში. გეგმაში გვაქვს მსოფლიო ჩემპიონატები დარბაზებში, ფრთხეკა მსოფლიო ჩემპიონატი ქალთა შორის, რომელიც იმართნება ჩატარდება.

პრეზიდენტმა ცნობა გააკეთა იმის, რომ ბულგარეთმა პირველი ნაბიჯები გადადგა ქალთა ფეხბურთის განვითარების საქმეში, ბევრი ღონისძიებაა გათვალისწინებული ფიფა-ს დაარსების 80 წლისთავის დღეებში, რომელიც 1984 წლის მაისში აღინიშნება ცეცხლში.

პრეზიდენტს კითხეს, თუ რა აზრისაა იგი იმ ექსპერიმენტებზე, რომლებსაც ფეხბურთის სპეციალისტები თუ ჟურნალისტები სთავაზობენ ფიფა-ს. აველანჟმა უპასუხა, რომ ფიფა-მ ამ წინადადებათა შესაბამისად ჩატარა 4 ასეთი ექსპერიმენტი, მაგრამ მათ შედეგები არადამაკმაყოფილებელი აღმოჩნდა.

ჟ. აველანჟმა აღნიშნა, რომ ფიფა ყოველწლიურად ცდილობს დაეხმაროს განვითარებად ქვეყნებს, ამ ქვეყნებში სისტემატურად ჩადიან მწვრთნელები, მსაჯები, ინსტრუქტორები, ტარიებენ ხანგრძლივ შეკრებებს, სემინარებს. 1984 წელსაც 16 ასეთი სემინარია დაგეგმილი. სულ ფიფა-ს შეეწევით განვითარებად ქვეყნებში 28 ათასი ფეხბურთის სპეციალისტი მომზადდა.

რა თქმა უნდა

— შტანგისტი

ჟურნალ სპორტული ჟურნალისტების გამოკითხვის შედეგად ამ ქვეყნის № 1 ფეხბურთელად აღიარეს 32 წლის ეენტარალური თავდაცვითი შტრიხი (ბადეებიდრე“ და ეროვნული ნაკრების, შტრიხმა ნაკრებში 96 მატჩი ჩატარა, ამ მხრივ დაიწია ეროვნულ რეკორდსმენს, წარსულში განთქმულ მეკარე ეროს და მიმთმენელ ეროსა ბრთ, გთისად „ასიანთ კლუბში“ შევა.

მოკლედ

ბ ე ლ გ ი ა. ეროვნული ჩემპიონატის ცენტრალური მატჩი გაიმართა რომში ადგილობრივ „რომასა“ და ტურინის „იუვენტუსს“ შორის. პირველი ტაიმის უწინარეს თამაშის შემდეგ მეტოჩვიების ბაძლეგრის ეირნერები და 2-2 ბურთი გაიტანეს, ამჯერად „რომა“ ავიდა და მხოლოდ ბოლო წუთზე შეძლო ანგარიშის გაჯვითება — 2:2.

I ტურის შემდეგ წინაა „იუვენტუსი“ — 15 ქულა. მას ქულით ჩამორჩებიან „ფიორენტინა“, „რომა“, „ეირონა“, „ტორინო“ და „სამპდორია“.

ი ს პ ა ნ ე თ ი ი. დაწინაურდა მადრიდის „რეალი“, რომელმაც ანგარიშით 1:0 დაამარცხა „მორსია“. 14 ტურის შემდეგ „რეალს“ 19 ქულა აქვს, 17-17 ქულა დაუგროვეს „ბარსელონამ“, „სარაგოსამ“ და ბილბაოს „ათლეტიკომ“.

ი ტ ა ლ ი ა. ჩემპიონატის განვლილ 10 ტურში ლისაბონის „ბენფიკამ“ ორე ერთი მატჩი არ წაუგია, გასული ტურში „ბენფიკამ“ ანგარიშით 2:1 დაამარცხა „ბოავისტა“ და 19 ქულა დააგროვა. მეორე ადგილზეა „პორტო“ — 18 ქულა.

უცხოეთის ფეხბურთის ამბები

„ოქროს ბუცის“ პრეტენდენტები

ჟურნალ „ფრანს ფუტბოლის“ ჯილდო „ოქროს ბუცი“ ამას წინათ გადაეცა პორტუგალიელ ფეხბურთელს გომეშს, ახლა კი მომდინარეობს ბრძოლა ახალი, 1983-84 წლების „ოქროს ბუცისთვის“. 12 მატჩის შემდეგ 14 გატანილი ბურთით ყველაზე უკეთესი მდგომარეობა აქვს პოლანდიელ ვან მატჩეს („ალაქსი“), რომელსაც 2ერესი „ახალ კრუიფს“ უწოდებს. მომდევნო ადგილებზე არიან ირლანდიელი (პლეიდელის „ლოკომოტივი“) — 12 ბურთი 10 მატჩში, უნგრელი ნილაში (გამოდის ვინის „ფოსკრაშაში“) —11 ბურთი 11 მატჩში, ჟენგინი („მონაკო“) — 11 ბურთი 16 მატჩში და ა. შ.

ფეხბურთი—83 ფეხბურთი—83 ფეხბურთი—83 ფეხბურთი—83 ფეხბურთი—83

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის

გინჯვით სპორტის სასახლეში

დასასრული

ყოველივე ზემოთქმული და ჩვენი სპეციალისტების ენთუზიაზმი იმის გარანტიას იძლევა, რომ ქართული ხელბურთის მომავალს ოპტიმისტური შეეხედოთ.

● **რას უსურვებთ თბილისის საერთაშორისო ტურნირსა და მის მონაწილეებს?**

— ყოველი საერთაშორისო ტურნირი სპორტის ნებისმიერ სახეობაში არის ხალხთა დაახლოების, მათი დამეგობრების მშვენიერი საშუალება და, ცხადია, ჩვენს ტრადიციულ შეგებრებასაც ამ კუთხით ეუსურვებთ.

დღეს მშვიდობისათვის ბრძოლა უველა პატიოსანი ადამიანის ვალია, და სასიხარულოა, რომ თბილისის ტურნირის მონაწილეებსაც თავისი წვლილი შეაქვთ ამ საქმეში. ვისურვებთ, რომ თბილისის საერთაშორისო ტურნირმა შესარულოს ეს დიდი მისია, ხალხ მონაწილეებს ვუსურვებთ ღიმაზ, საინტერესო ხელბურთის ჩვენებას და კარგ გუნება-განწყობილებას!

ერთი სურვილი მაქვს: თუ დღეს არა, იქნებ ხვალ მაინც ეზეიმის ჩვენს გუნდს „ზარია ვოსტოკას" პრიზის პირველი ლოკოკინა.

● ● ●

მაშ ასე, დღეს პირველი მატჩებია:

18.00 სთ — იუვოსლავია — პოლონეთი

19.30 სთ — ტურნირის საზეიმო გახსნა.

20.00 სთ — სსრ კავშირი — საქართველო.

გთავაზობთ დანარჩენი დღეების თამაშების კალენდარსაც:

7 დეკემბერი. 15.00 სთ — ეხსანეთი — სსრ კავშირი

16.30 სთ. — საქართველო — იუვოსლავია

8 დეკემბერი. 18.30 სთ — იუვოსლავია — ეხსანეთი, 20.00 სთ — პოლონეთი — საქართველო.

9 დეკემბერი. 18.30 სთ — ეხსანეთი — პოლონეთი, 20.00 სთ — სსრ კავშირი — იუვოსლავია.

10 დეკემბერი. 18.30 სთ — პოლონეთი — სსრ კავშირი, 20.00 სთ — საქართველო — ეხსანეთი.

ჩვენიც იყო...

არასოლის ყოფილა ჩემპიონი, დიდი სპორტსმენი, მაგრამ ისინიც ფასობენენ და თაყვანისმცემლებიც დიდი სპორტული ოქმის წევრად ჰყავდათ მინიუელი.

დიახ, ფიზკულტურა და სპორტი საერთოდ წარმოუდგენელია სხვა დარგების მუშაკთა ღვაწლის გარეშე — ისინიც ხომ, ჩვენთან ერთად ქმნიან სპორტის ისტორიას. წარმოუდგენელია ჩვენი სპორტი, კერძოდ ტანვარჯიში — მხატვრულია იგი თუ სპორტული — მუსიკის გარეშე, კომპოზიტორის გარეშე, ამიტომ არის რომ ტანმოვარჯიშეებს — ვეტერანებსაც თუ ახალგაზრდებს — ასე დაწუფება გული მათი ერთგული მეგობრისა და მოკირნახულის, ცნობილი კომპოზიტორის ლეო ბაზელის გარდაცვალებამ.

წლევან ჩვენგან საქართველოს სახალხო არტისტი, კომპოზიტორია კაშარის წევრი, საესტრადო სასწავლებლის პედაგოგი ლეო ბაზელი — ადამიანი, რომელმაც მრავალი შესანიშნავი სიმღერა დატოვა ქართველ ხალხს. ლეო ბაზელის შემოქმედების ციონელი ოპერეტა „ბაბანანას ქოშები", რომელიც წარმატებით წარმოადგინა თბილისის მუსკომედიის თეატრის დასმა მოსკოვში გამართული ქართული კულტურის დღეებზე, შემდეგ კი ასევე მოწონება ჰვდა პოლონეთის სცენაზეც ვარშავის ოპერეტის მომღიარეთა შესრულებით.

დიდად აღიარებული კომპოზიტორი გახლდათ, მაგრამ სპორტსაოვის დროს ყოველთვის პოულობდა. უფრო მეტიც, ლეო ხომ სწორედ ფიზკულტურისა და სპორტის გზით მოვიდა ხელოვნებაში. 1945 წელს ლეო ბაზელმა გაიმარჯვა საქართველოს სპორტული დელეგაციის გამოსულოსავის გამოცსადებულ მოსკოვის ლოკერაში, კომანდის წევრებმა, რომელთაც ცნობილი შესაკოსები შეხვდნენ, ერთმად აღიარეს მის მიერ წარმოდგენილი „შუსაკლიტი ცეკლი". ეს მელოდია მართლაც რომ დიდებულად აღიარდა მოსკოვში, წოდელ მოეფარნა, საბჭოთა მთავრობის წინაშე.

ლეო ბაზელი პირველად თბილისის საბავშვო ბაღებში ბელმძღვანელობდა ნორჩების რიტმული ვარჯიშების მუსიკალურ გაფორმებას, მერე ლენინის სპორტდარბაზებში მხატვრული ტანვარჯიშის მომავალ ოსტატებს აცომპანიატორობდა, ბოლოს კი, თითქმის მეოთხედი საუკუნე სპორტულ ტანვარჯიშში საქართველოს ნაკრების მუდმივი თანამგზავრი და მუსიკალური მოჭირნახულე იყო — მოვარჯიშეებს შესაფერის მელოდიას ეუდგენდა (ზოგჯერ კი სპეციალურად წერდა მათთვის) და თვითონვე უკრავდა მათთის. სად არ ყოფილა ლეო ბაზელი ქართველ სპორტსმენებთან ერთად — ლენინგრადსა თუ კიევში, ლვოვში, ვილნიუსში, ტალინში, მოსკოვში ხალხთა სპარტაკიადებზე...

ათ საუკუნო ოთხ ათეული წელიწადია რაღიოთი ისმის დილას გამაზმუნებელი ვარჯიში, რომელსაც — ცოლ-ქმარი ლილი ათაშელი და საქართველოს დამსახურებული მწვრთნელი, რესპუბლიკის მოვაღაწიე ჩემპიონი, პოლიტექნიკური ინსტიტუტის დაცინტი გრიგოლ მამარდაშვილი ატარებენ. ვინ მთთულს, რამდენი ათასი ადამიანი ვარჯიშობს რადიოსთან ერთად, ვინ იცის, რამდენი ყმაწვილი — გოგო თუ ბიჭი მომავალი ფიზკულტურად და გაჯანმრთელად რადიოდან გამოსული ნაცნობი ხმების ხმაზე?

...ის ჩვენც იყო. იყო და აღარ არის. დარჩა კვლავ მოყვრებები ამ ნიჭიერ, სათნო, სიცოცხლისმოყვარე ქალზე, დარჩა მისი დიდებული მელოდიები, სიამით რომ ვიფრენთ სმენას.

საქართველოს ფიზიკური კულტურისა და სპორტის მუშაკთა კავშირი.

ოლიმპიური ჩემპიონიც

დღინს რობსონი. არმიელი სპორტსმენების გამოკვლევით დამთავრდა საველშირო თასის გათამაშება ცურვაში.

ტურნირის ერთ-ერთი შთამბეჭდავი ეპიზოდი გახლდათ 400 მეტრზე თავისუფალი სტილით გაცურვა, სადაც პირველი იყო ოლიმპიური ჩემპიონი ვ. სალნიკოვი — 3.56,4.

● **ბაღდაკი**

უმაღლესი ლიგის საგზურისთვის

ფალენში დაიწყო სსრ კავშირის ვაჟთა 51-ე ჩემპიონატის I ლიგის ტურნირი. შეჯიბრებაში მონაწილეობს 18 მოკვიდაე (6 დიდოსტატი, 5 საერთაშორისო ოსტატი, 7 ოსტატი). მათ შორისაა თბილისელი საერთაშორისო ოსტატი ე. უბძავა. ის, ვინც დაეავებს I ადგილს, სსრ კავშირის 51-ე ჩემპიონატის უმაღლესი ლიგის (1984 წ. მოსკოვი) საბრძოლველში, II-VII ადგილების მფლობელები — სსრ კავშირის 1985 წლის ჩემპიონატის შესარჩევი ტურნირის საგზურებით დაჯილდოვდებიან.

I ტურში უბედურება და ვ. გავრიკოვს (ლენინგრადი) შეხვედია ეიმით დამთავრდა. დაზაფრენენ აგრეთვე რ. ხოლმოვი (მოსკოვის ოლქი) — ა. ჰუსეინოვი (ბაქო), ი. პოლოვოდინი (ლენინგრადი)— ს. მაკარიჩევი (მოსკოვი), ლ. ოლი (ტალინი) — ი. დორფმანი (ლვოვი), ჰ. კორზუბოვი (მინსკი) — ა. ხარიტონოვი (მოსკოვი) და მ. პოდგაეცი — კ. ლურენრი (ორენბურგი — ოდესა). ლ. იურტაევმა (ფრუნზე) მოუგო ბ. გულოას (მოსკოვი). ორი პარტია გადაიდო.

შეჯიბრება 28 დეკემბრამდე გაგრძელდა.

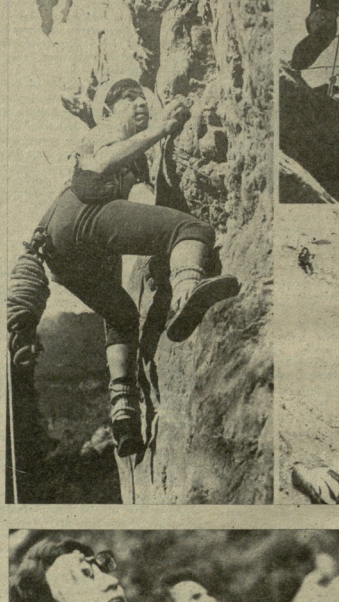

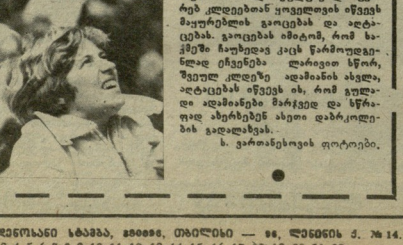

გულდი და მკვირცხლი ადამიანების ბრძოლა გულდის და უკრავ კლდეებთან ყოველთვის იწვევს მაყურებლის გაოცებას და აღტაცებას. გაოცებას იმიტომ, რომ ხანმოკლე ჩაუნდაც კაცს წარმოუდგენლად ეჩვენება ლარიგით სწორ, შეუვალ კლდეზე ადამიანის ასვლა, აღტაცებას იწვევს ის, რომ გულდი ადამიანები მარჯვედ და სწრაფად ახერხებენ ახეთი დაბრკოლების გადალახვას.

ს. ვართანიანოვის ფოტოები.

„ტიუნიტის თასი"

ტოკიო. იაპონიის ქალაქ ნაგოიაში დამთავრებულ ტანმოვარჯიშეთა დიდ საერთაშორისო ტურნირში — „ტიუნიტის თასი" მრავალეტიანი შეჯიბრებაში კვარცხლბეკის მეორე საფეხურზე ავიდნენ საკავშირო თასის მფლობელი 14 წლის ლენინგრადელი მოსწავლე ელენა შუშუნოვა და ორძელზე ვარჯიშში მსოფლიო ჩემპიონი 18 წლის ლადიმირელი ელადიმერ არტემოვი.

შუშუნოვას შედეგი (38,75) 0,1 ქულით ჩამორჩება — გამარჯვებული, ამერიკელი ტანმოვარჯიშის მერი-ლოუ რეტონის შედეგს. III ადგილი დაიკავა, აგრეთვე აშშ-ის ნაკრების წარმომადგენელმა დიანა დურხემმა (38,60).

ვაჟთა შეჯიბრებაში პირველი იყო იაპონის ნაკრების ლიდერი მსოფლიოს ვიცე-ჩემპიონი მიჯალჯიდში კოძი გუსეკი—58,60, არტემოვის შედეგია — 58,05. III ადგილზე გავიდა გუსეკუნის თანამემამულე კოძი სატომურა — 57,90.

● **კრივი**

მხოლოდ 14 მაკიდგელი

სსრ კავშირის ახსოლუტური ჩემპიონი კრივში პირველად გახდა 23 წლის გომელელი ა. იოსები. გუშინწინ მან მოსკოვის სპორტის სასახლე „ლრილა სოვეტოვის" რინგზე ფინალში დაამარცხა 25 წლის როსტოველი გ. მალიხინი. იოსების გადაწყვეტილებით გამარჯვება მაგრამ ამ სპრინტერი ტურნილს პირველად ჰყავდა ასე ცოტა მაძიებელი. სპორტსმენების, მათ შორის ფინალისტების მომზადების დონე ერთობ დაბალი იყო. იოსების წონა 96 კილოგრამია, ხოლო მაღალინისა — 93.

რედაქტორი ა. ბასილაია.

ათიდან ათი!

საბჭოთა „კლასიკოსების" დამაჯერებელი გამარჯვებით დამთავრდა ბაზორობეთში გამართული საერთაშორისო ტურნირი (ამ შეჯიბრებაში მასპინძლებთან ერთად გამოდიოდნენ: ბულგარეთის, იტალიის, პოლონეთის, რუმინეთის და ფინეთის მოჭიდაობები). ათიეე წონით კატეგორიაში გამარჯვება ჩვენმა ფილონებმა: მოსკოველმა ვ. სავინკამ (48 კგ), ერევნელმა ხ. სიმონიანმა (52), ტაშკენტელმა ა. ფატკულინმა (57), ბაზორობელმა ს. ხუდეიმა (62), გომელელმა ი. ჩეჩკომ (68), ბაზორობელმა ვ. ბაზოროვჩენკომ (74), თბილისელმა ზ. ყუბოსიანმ (82), ტალინელმა ვ. გუდმინასმა (90), ლენინგრადელმა ა. რასტორგუევმ (+ 100).

საქართველოს კპ ცკ-ის გაზეთისა და საქართველოს ორდენოსანი სპორტის ორგანოს სტატუსის ჟურნალი ყოველ ორშაბათს გამოდის. თბილისი — 96, ლენინის ქ. № 14. ტელეფონები: მთავარი რედაქტორის — 32-03-03, მოადგილეების — 32-03-04, განყოფილებების — 32-03-05, 32-03-06, 32-03-07. საქართველოს კპ ცკ-ის გამომცემლობა „ლელო". საბეჭდი ფურცელი 2. ნაბეჭდი ფურცელი 2. ტირაჟი 50 000. შეკვეთა № 2. ფასი 10 კაპ. ინდექსი 66435. ტიპოგრაფია № 2 საქართველოს კპ ცკ-ის პოლიგრაფიული გაერთიანების. თბილისი, 380060, ზაზიშვილის ქ., 14.